

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้
โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

อนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์^{1*} สำราญ กำจัดภัย¹ และ จินดา ลาโพธิ์¹

¹สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*Corresponding author E-mail: anuttarasak@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา และ 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านปากอูน (ปากอูนผดุงวิทย) จำนวน 71 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 36 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 35 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย แบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสาร และแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบสถิติแบบไม่อิสระ (Dependent Samples t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมทางเดียว (One-Way ANCOVA) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ที่มาและความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน แนวคิดสมดุภาษา

Development of Thai Language Instructional Model Based on Brain-Based Learning Integrated with Balance Literacy Approach for Prathomsuksa 1 Students

Anuttarasak Wichairat^{1*} Sumran Gumjudpai¹ and Jinda Lapho¹

¹Research of Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

*Corresponding author E-mail: anuttarasak@gmail.com

Abstract

The purposes of this research were to 1) develop the Thai language instructional model based on brain-based learning integrated with the balanced literacy approach, and 2) examine the effects after the implementation of the developed instructional model. The research sample, obtained through cluster random sampling, consisted of 71 Prathomsuksa 1 students at Banpakoon (Pakoonpadungwit) School. The participants were divided into two groups, with 36 students assigned to the control group, and 35 students to the experimental group. The research tools included a Thai language learning achievement test, communication skills test, and a questionnaire on attitude in Thai language. The statistics for quantitative data analysis were mean, standard deviation, Dependent Samples t-test, and One-Way ANCOVA. Content analysis was also employed to analyze the qualitative data.

The findings were as follows: 1) the developed instructional model consisted of six components: background and significance, concept and basic theories, principles, objectives, instructional process, and measurement and evaluation. The assessment of the instructional model by experts yielded the highest level of appropriateness, and 2) the effects after the implementation of the developed instructional model revealed that students in the experimental group had improved their Thai language learning achievement, communication skills, and attitudes toward the Thai language subject at a higher level than before the intervention at the .01 level of significance. Moreover, their learning outcomes were significantly higher compared to their counterparts in the control group, also at the .01 level of significance.

Keywords: Instructional Model, Brain-Based Learning, Balanced Literacy Approach

บทนำ

ท่ามกลางปัญหาท้าทายหลากหลายที่เป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ เป็นที่ตระหนักร่วมกันในทุกภาคส่วนว่า การพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559) การที่จะพัฒนาประเทศไทยให้ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอนาคตนั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอ โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) เป็นที่ทราบกันดีว่าการศึกษไทยที่ผ่านมาได้มีการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การบริหารจัดการที่ดี สร้างการมีส่วนร่วม มุ่งเน้นพัฒนาอนาคตของคนไทย การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเป็นสุข โดยการปฏิรูปการศึกษาไทยและปฏิรูปครูให้มีคุณสมบัติแบบใหม่ หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนต้องพลิกโฉมจากสอนแบบบรรยายเป็นการเรียนรู้แบบสัมมนา ทดลอง ทำโครงการ ทำวิจัย เข้าใจปัญหา วิธีแก้ปัญหาคือ ผู้เรียนค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเปลี่ยนจากผู้บรรยายเป็นโค้ช เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ ทำงานเป็นทีมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (วิทยากร เชียงกูล, 2559) สอดคล้องกับ สาคร ธงชัย (2564) ได้กล่าวว่าครู เป็นแม่พิมพ์ ทำหน้าที่อบรม บ่มเพาะ ชี้นำ สร้างแรงบันดาลใจ และใช้วิธีการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจใฝ่รู้ เพื่อพัฒนาความสำเร็จของผู้เรียน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่ดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ตลอดจนสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย มีความสำคัญเพราะเป็นวิชาพื้นฐาน เป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสาร และเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ การที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความเข้มแข็งในทุกด้าน การศึกษาจึงไม่ได้จำกัดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยใช้เครื่องมือแสวงหาความรู้ได้อย่างหลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) เพื่อให้ นักเรียนเป็นผู้มีพื้นฐานความรู้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย มีแนวคิดพื้นฐานที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาคือและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จได้ คือ แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จากผลการวิจัยของ อัจฉรา ใจสุตะ (2562) ได้พัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถอ่านภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย มีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่กระตุ้นนักเรียนใช้สื่อที่น่าสนใจ ส่งผลให้นักเรียน

มีทักษะการอ่านภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ส่วนแนวคิดสมดุลภาษา จากผลการวิจัยของ อวยพร พันธุ์อุดม (2559) ได้ศึกษาความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยจัดการเรียนรู้แบบสมดุลภาษา พบว่า นักเรียนมีความสามารถทางภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมดุลภาษาเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ลงมือปฏิบัติ ได้เรียนรู้ที่สนุกสนาน ผักทักษะ ทำกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล พร้อมทั้งได้นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนทั้งสองแนวคิด เป็นการจัดการเรียนการสอนที่อาศัยความเชื่อในเรื่องการนำองค์ความรู้มาเป็นเครื่องมือในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการสอนแบบธรรมชาติที่เป็นระบบ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

โดยแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับพัฒนาการสมองของมนุษย์ โดยนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านประสาทวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ด้วยการกระตุ้นให้สมองของผู้เรียนตื่นตัว สนใจ คิดวิเคราะห์ ค้นหาคำตอบ ลองผิดลองถูก และจดจำ ด้วยกิจกรรม ขยับกายขยายสมอง เพื่อให้สมองน้อยแข็งแรง สนับสนุนการทำงานของสมองใหญ่ ซึ่งเป็นส่วนที่คิด จำ และใช้เหตุผล กระตุ้นสมองทั้งสองซีก โดยใช้บทเพลงและบทกลอน และกิจกรรมที่สนุกสนานช่วยในการสอนภาษาไทย และกระตุ้นสมองทั้งสองซีก คือ ส่วนรับภาพ ส่วนสัมผัส ส่วนรับเสียง และสมองส่วนหน้า โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เห็นภาพ ได้ยินเสียง ได้เคลื่อนไหว และได้ใช้ประสาทสัมผัส (พรพิไล เลิศวิชา, 2558) ส่วนแนวคิดสมดุลภาษา เป็นแนวการสอนภาษาที่นำข้อดีของการสอนประสมคำ การผสมผสานเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติ ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียน โดยการนำข้อดีของแนวคิดมาสร้างความสมดุลในการจัดการเรียนรู้ มีวิธีการจัดการเรียนรู้ มีสื่อการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย คำนึงถึงพัฒนาการตามวัย ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน (ณัชสุดา คำมุกชิก, 2558)

นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะการสื่อสารควรต้องพัฒนาให้กับนักเรียน เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารให้เท่าทันต่อโลกปัจจุบัน และเป็นเครื่องมือติดต่อกับบุคคล ด้วยกระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผ่านการคิด ไตร่ตรอง แก้ไขปัญหาอย่างมีสติ เท่าทันและสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่ชีวิตที่มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาไทย สามารถนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และแนวคิดสมดุลภาษา นำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารให้กับนักเรียนได้ อย่างไรก็ตาม ทักษะการสื่อสารไม่สามารถพัฒนาในระยะเวลาสั้น ๆ ได้ แต่จะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

จากความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่กล่าวไว้ข้างต้น และจากคุณลักษณะของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและแนวคิดสมดุภาษา ซึ่งมีข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการนำมาใช้เป็นแนวคิดพื้นฐาน สำหรับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย พัฒนาทักษะการสื่อสาร และพัฒนาเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเด็น ดังนี้
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา
 - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษากับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านปากอูน (ปากอูนผดุงวิทย์) อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำนวน 180 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านปากอูน (ปากอูนผดุงวิทย์) อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำนวน 71 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 36 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 35 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง คือ เนื้อหาวิชาภาษาไทย จำนวน 10 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะได้เรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 ชั่วโมง โดยทำการจัดการเรียนการสอน สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรต้น** ได้แก่ 1) วิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา และ 2) วิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยวิธีปกติ

2. **ตัวแปรตาม** ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย 2) ทักษะการสื่อสาร และ 3) เจตคติต่อวิชาภาษาไทย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา ได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษาระบาดูและสังเคราะห์สภาพเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน แนวคิดสมดุลภาษา แนวคิดรูปแบบการเรียนการสอน และแนวคิดทักษะการสื่อสาร

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และเอกสารประกอบรูปแบบ การเรียนการสอน ดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างรูปแบบการเรียนการสอน ด้วยการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน แล้วนำรูปแบบการเรียนการสอน เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการประเมินภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.90$, $SD = 0.13$)

2. สร้างเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ด้วยการกำหนดส่วนประกอบและอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน แล้วนำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการประเมินภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.96$, $SD = 0.09$)

2.2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการกำหนดองค์ประกอบของแผน การจัดการเรียนรู้ พร้อมวิเคราะห์เนื้อหาและคุณลักษณะของนักเรียน เพื่อวางแผนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเรียงตามลำดับเนื้อหาในหลักสูตร จำนวน 20 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 40 ชั่วโมง แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการประเมินภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.94$, $SD = 0.07$)

3. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แบบทดสอบทุกข้อคำถามมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน ผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้ 1) ตอนที่ 1.1 จำนวน 20 ข้อ วิเคราะห์รายข้อโดยใช้เทคนิค 25% (สมชาย วรภิเษมสกุล, 2558) คัดเลือกข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.50–0.58 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.50–0.89 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 2) ตอนที่ 1.2 และตอนที่ 2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้ออิงเกณฑ์ตามวิธีของ Brennan คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (B) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.50–0.83 และ 0.60–0.78 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของ Lovett ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 และ 0.92 ตามลำดับ และ 3) ตอนที่ 2.2 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.83–0.91 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Alpha Coefficient ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3.2 จัดทำแบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสาร เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แบบทดสอบทุกข้อคำถามมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน ผลการวิเคราะห์รายข้อ จำนวน 50 ข้อ โดยใช้เทคนิค 25% (สมชาย วรภิเษมสกุล, 2558) คัดเลือกข้อคำถาม

จำนวน 25 ข้อ มีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.42–0.58 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.44–0.94 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3.3 จัดทำแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แบบวัดทุกข้อคำถามมีค่า ความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบวัดไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน นำผลการวัดมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson คัดเลือกข้อคำถามที่มี ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.61–0.85 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Alpha Coefficient ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการ ดังนี้

1. แบบแผนการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research Design) มีรูปแบบการทดลอง 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และทำการวัดผล ก่อนเรียนและวัดผลหลังเรียน

2. ก่อนเริ่มการทดลอง ทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย แบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสาร แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย กับนักเรียน กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

3. การทดลอง ทำการจัดการเรียนการสอนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในภาคเรียนที่ 2/2565 ห้องเรียนละ 40 ชั่วโมง โดยกลุ่มทดลองดำเนินการจัดการเรียนการสอน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นปลุกเร้า ร่างกายขยายสมอง ขั้นร่วมไตร่ตรองเรียนรู้ ขั้นฝึกฝนลงมือทำดู ขั้นแบ่งปันความรู้ สู่การพัฒนา และขั้นตรวจสอบคุณค่าประเมินผล ส่วนกลุ่มควบคุม ดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี สอนปกติ มีกระบวนการเรียนการสอน 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป

4. หลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย แบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสาร และแบบวัดเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทย กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับทดสอบก่อนเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนหลังการทดลองใช้ เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของรูปแบบการเรียนการสอนให้ที่มีความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการใช้รูปแบบ การเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร และ เจตคติต่อวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Dependent Samples t-test

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ทักษะการสื่อสาร และ เจตคติต่อวิชาภาษาไทย หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ โดยใช้ สถิติ One-Way ANCOVA

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถแสดงได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	M	SD	ค่าสถิติ (t)	Sig.
ก่อนเรียน	36	50	17.11	3.32	97.812**	.000
หลังเรียน	36	50	43.36	4.43		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ทักษะการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการสื่อสาร ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	M	SD	ค่าสถิติ (t)	Sig.
ก่อนเรียน	36	25	13.97	4.25	21.148**	.000
หลังเรียน	36	25	22.42	2.31		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	M	SD	ค่าสถิติ (t)	Sig.
ก่อนเรียน	36	75	43.42	10.46	23.361**	.000
หลังเรียน	36	75	67.94	6.66		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

แหล่งความแปรปรวน	ผลบวก กำลังสอง (SS)	องศาความ เป็นอิสระ (df)	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง (MS)	ค่าสถิติ (F)	Sig.
ตัวแปรร่วม	985.944	1	985.944	617.080**	.000
ระหว่างกลุ่ม	913.397	1	913.397	571.675**	.000
ความคลาดเคลื่อน	108.647	68	1.598		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนเรียน (ตัวแปรร่วม) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียน (ตัวแปรตาม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวแปรร่วมกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงในการวิเคราะห์ ANCOVA และปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างตัวแปรร่วมกับตัวแปรตาม เมื่อได้ขจัดอิทธิพลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนเรียนแล้ว สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 ทักษะการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการสื่อสาร หลังเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

แหล่งความแปรปรวน	ผลบวก กำลังสอง (SS)	องศาความ เป็นอิสระ (df)	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง (MS)	ค่าสถิติ (F)	Sig.
ตัวแปรร่วม	340.710	1	340.710	269.272**	.000
ระหว่างกลุ่ม	104.850	1	104.850	82.866**	.000
ความคลาดเคลื่อน	86.040	68	1.265		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ทักษะการสื่อสารก่อนเรียน (ตัวแปรร่วม) มีความสัมพันธ์กับทักษะการสื่อสารหลังเรียน (ตัวแปรตาม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวแปรร่วมกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงในการวิเคราะห์ ANCOVA และปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างตัวแปรร่วมกับตัวแปรตาม เมื่อได้ขจัดอิทธิพลของทักษะการสื่อสารก่อนเรียนแล้ว สรุปได้ว่า ทักษะการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.6 เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษาหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทย หลังเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

แหล่งความแปรปรวน	ผลบวก กำลังสอง (SS)	องศาความ เป็นอิสระ (df)	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง (MS)	ค่าสถิติ (F)	Sig.
ตัวแปรร่วม	2877.908	1	2877.908	144.890**	.000
ระหว่างกลุ่ม	522.919	1	522.919	26.327**	.000
ความคาดเคลื่อน	1350.666	68	19.863		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 พบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนเรียน (ตัวแปรร่วม) มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังเรียน (ตัวแปรตาม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวแปรร่วมกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงในการวิเคราะห์ ANCOVA และปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างตัวแปรร่วมกับตัวแปรตาม เมื่อได้ขจัดอิทธิพลของเจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนเรียนแล้ว สรุปได้ว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

1.1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้พัฒนาขึ้นด้วยกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ด้วยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลมาสังเคราะห์สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย แนวคิดเกี่ยวกับทักษะ

การสื่อสาร การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สมดุลภาษา รูปแบบการเรียนการสอน แล้วนำมาเป็นประเด็นร่วม และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อร่างรูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่เป็นระบบในที่มาและความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เพื่อให้ได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2563) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนว่าเป็นสภาพลักษณะครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญที่เป็นระเบียบตามปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อ ประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือรูปแบบได้รับการพิสูจน์ทดสอบให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ

1.2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นนี้เกิดจากการนำเอาแนวคิดสองแนวคิดมาร่วมกันพัฒนา คือ แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และแนวคิดสมดุลภาษา เนื่องจากทั้งสองแนวคิดได้อาศัยความเชื่อในเรื่องการเอาองค์ความรู้นั้น ๆ มาเป็นเครื่องมือในการออกแบบตามวิธีการสอนแบบธรรมชาติ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน โดยแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นความเชื่อในการเอาองค์ความรู้เรื่องสมอง และธรรมชาติการเรียนรู้ของสมอง มาเป็นเครื่องมือออกแบบการเรียนการสอน กระตุ้นกระบวนการทำงานของสมองในแต่ละส่วนด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย มีความตื่นเต้น ทำท่าย ลงมือปฏิบัติ ผีกล่น จดจำ และเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ที่สอดคล้องต่อการเรียนรู้ของสมอง สอดคล้องกับ พรพิไล เลิศวิชา (2558) ได้กล่าวถึงแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานไว้ว่าเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาการสมองของสมองมนุษย์ โดยนำความรู้ด้านประสาทวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนและการปรับเปลี่ยนตัวแปรต่าง ๆ ในโรงเรียน สำหรับแนวคิดสมดุลภาษาเป็นความเชื่อในการเอาองค์ความรู้เรื่องวิธีการสอนภาษาที่เป็นไปตามแนวธรรมชาติ เชื่อว่านักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง ทั้งฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านประสบการณ์จริง สอดคล้องกับ Shaw and Hurst (2012) ได้กล่าวถึงแนวคิดสมดุลภาษาว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มองเห็นว่าความสำเร็จทางภาษาของนักเรียนสามารถพัฒนาด้วยวิธีการสอน และจัดสภาพแวดล้อม เพื่อฝึกฝนผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย พร้อมทั้งจัดกิจกรรมในห้องเรียนโดยใช้ทั้งกิจกรรมที่เป็นการสอนทางตรงและการสอนทางอ้อม และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เป็นศูนย์กลาง

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย จากการนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้นำเอาแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและแนวคิดสมดุลภาษา มาออกแบบกระบวนการ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นปลุกเร้าร่างกายขยายสมอง ขั้นร่วมตริตรองเรียนรู้ ขั้นฝึกฝนลงมือทำดู ขั้นแบ่งปันความรู้สู่การพัฒนา และขั้นตรวจสอบคุณค่าประเมินผล สอดคล้องกับ หงษ์สา ดวงจันทร์โชติ (2558) ได้กล่าวถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เนื่องจากได้เรียนตามกระบวนการ 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นบ่งชี้ความรู้เดิม ขั้นเสริมหาความรู้ใหม่ ขั้นเข้าใจแล้วพัฒนา ขั้นนำพาแบ่งปันความรู้ ขั้นมุ่งสู่ประมวผลผล ขั้นคนเก่งสร้างผลงาน และขั้นนำหลักการขยายผล

2.2 ทักษะการสื่อสาร จากการนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ทักษะการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากทักษะการสื่อสารเป็นความสามารถในการแสดงพฤติกรรมสื่อสารความคิด การสื่อสาร การฟัง การสื่อสารการพูด การสื่อสารตามจุดประสงค์ ตลอดจนการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี ในการสื่อสาร ซึ่งการนำเอาแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและแนวคิดสมดุลภาษา มาออกแบบกระบวนการเรียนการสอนให้มีเหมาะสม และพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีทักษะการสื่อสารที่ดีได้ สอดคล้องกับ น้ำทิพย์ วัชรมดำรง (2563) ได้กล่าวถึงการออกแบบการเรียนการสอนทักษะการสื่อสาร ควรใช้ภาษาในการสื่อสารตามสถานการณ์ต่าง ๆ และใช้ภาษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งการฟัง การพูด และการสื่อความหมายให้ถูกต้องเหมาะสม

2.3 เจตคติต่อวิชาภาษาไทย จากการนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเจตคติเป็นปฏิกิริยาแรกที่เกิดขึ้นความสำเร็จนั้นได้ ถ้าหากมีเจตคติที่ดีแล้วก็จะก่อให้เกิดความพยายามในการฝ่าฟันอุปสรรคเช่นเดียวกับการเรียนวิชาภาษาไทยในรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนั้น ได้มีการออกแบบ

การเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น และแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาได้อย่างเต็มที่ และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย สอดคล้องกับ วณิชชา สีหาวงษ์ (2560) ได้กล่าวถึงเจตคติต่อวิชาภาษาไทยว่าเป็นการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความขยันตั้งใจเรียน ประสพผลสำเร็จได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีมีความสุขต่อการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรชี้แจงขั้นตอนในกระบวนการเรียนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอน แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ บอกบทบาทของผู้สอน บทบาทของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้รับทราบ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้
2. ผู้สอนที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ควรปรับระยะเวลาแต่ละขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา สภาพบริบท และความแตกต่างของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษาไปทำการศึกษากับผู้เรียนระดับชั้นต่าง ๆ
2. ควรนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และแนวคิดสมดุภาษาไปพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ณัชสุดา คำมุกชิก. (2558). การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียน
แต่ละชั้นระดับประถมศึกษาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดสมดุภาษาและทฤษฎีคอนสตรัค
ติวิสต์เชิงสังคมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน [วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุขฎิบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทิตนา แชมมณี. (2563). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 24). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ำทิพย์ วโรตมดำรง. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- พรพิไล เลิศวิชา. (2558). การพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี. โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- วณิชชา สีหาวงษ์. (2560). การพัฒนาทักษะการเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราโดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับวิธีการสอนแบบซิปปาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วิทยากร เชียงกุล. (2559). สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สมชาย วรภิเษมสกุล. (2558). ระเบียบการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). โรงพิมพ์อักษรศิลป์.
- สาคร ธงชัย. (2564). การส่งเสริมตามบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา. วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 11(1), 168–182.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ผลการประเมินการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558. สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564). สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). กรอบสมรรถนะหลักผู้เรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1–3). สำนักงานมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560–2564. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- หงษ์สา ดวงจันทร์โชติ. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดการความรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อวยพร พันธุ์อุดม. (2559). การศึกษาความสามารถทางภาษาไทยและความมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสมดุภาษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อัจฉรา ใจสุตะ. (2562). การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านภาษาไทยตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- Shaw, D., & Hurst, K. (2012). A Balanced Literacy Initiative for One Suburban School District in the United States. *Education Research International*, 10(1), 1–9.